СКРАЋЕНИ ОПИС
ЦАРИНСКОГ ПОСТУПКА
У
СЛОБОДНИМ ЗОНАМА
СРБИЈЕ

(Извод из документа УЦ
Царински поступак у Слободним Зонама Србије)

Изводе спремила
М. Крстић

Пирот, јул, 2012
Слободна зона Пирот

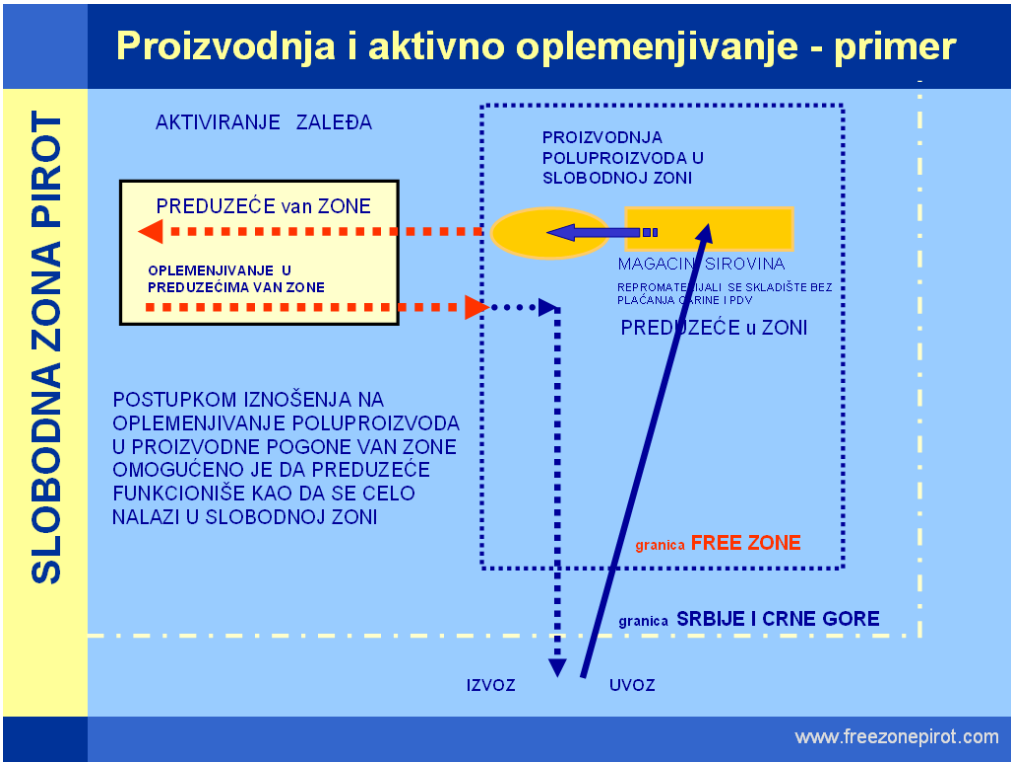
Proizvodnja i aktivno oplemenjivanje - primer
SLOBODNA ZONA PIROT
AKTIVIRANJE ZALEĐA
PREDUZEĆE van ZONE
OPLEMENJIVANJE U PREDUZEĆIMA VAN ZONE
PROIZVODNJA POLUPROIZVODA U SLOBODNOJ ZONI
MAGACIN SIROVINA
REPROMATERIJALI SE SKLADIŠTE BEZ PLAĆANJA CARINE I PDV
PREDUZEĆE u ZONI
POSTUPKOM IZNOŠENJA NA OPLEMENJIVANJE POLUPROIZVODA U PROIZVODNE POGONE VAN ZONE OMOGUĆENO JE DA PREDUZEĆE FUNKCIONIŠE KAO DA SE CELO NALAZI U SLOBODNOJ ZONI
granica FREE ZONE
granica SRBIJE I CRNE GORE
IZVOZ
UVOZ
www.freezonepirot.com

1. УНОС И СМЕШТАЈ РОБЕ У СЛОБОДНУ ЗОНУ

Смештај робе у слободну зону

Ако се у слободну зону смешта роба која по својој природи представља опасност или може штетити другој роби или за коју је из неких других разлога, потребно обезбедити посебне услове, надзорни царински орган може захтевати њен смештај у просторије које су специјално опремљене за њен смештај.

Царински надзор над робом која се уноси у слободну зону и износи из слободне зоне врши се на основу података о кориснику зоне, врсти и количини робе и броју колета.

Сва роба која се уноси у слободну зону и износи из слободне зоне мора се пријавити надзорном царинском органу, који проверава поднете исправе и превозно средство, те задужује унос робе у слободну зону, односно раздужује износ робе из зоне. Надзорни царински орган може, према његовој процени и анализи ризика, да изврши и преглед робе.

У складу са чланом 195. став 2. Закона, роба која се уноси у слободну зону се допрема царинском органу и подлеже прописаним царинским формалностима само у случају:

1) када је била стављена у царински поступак који се окончава приликом њеног уласка у слободну зону. У овом случају се подносе и одговарајуће исправе заједно са робом и сходно се примењују поједностављења за завршетак појединачног царинског поступка. Ако се поступак активног оплемењивања или привременог увоза за добијене производе, односно привремено увезену робу, завршава транзитним поступком, након кога следи уношење робе у слободну зону с намером накнадног извоза из царинског подручја Републике Србије, царински орган проверава да ли су подаци о роби која стављањем у слободан промет или стављањем у поступак привременог увоза не подлеже плаћању увозних дажбина нити мерама трговинске политике, а чија се употреба или намена морају проверавати унети у евиденцију;
2) да је смештена у слободну зону на основу одлуке царинског органа да се за ту робу одобри повраћај или отпуст царинског дуга;
3) домаће робе намењене извозу, која смештајем у слободну зону испуњава услове предвиђене посебним прописима.

Царински орган може затражити да се приликом уношења у слободну зону пријави роба за коју постоји обавеза плаћања извозних дажбина или на коју се односе друге мере трговинске политике, пре свега ако није могуће на други начин осигурати надзор у погледу поштовања прописа о плаћању извозних дажбина, односно о другим мерама трговинске политике.

Смештај робе у слободној зони није временски ограничен. За домаћу робу намењену извозу која смештајем у слободну зону испуњава услове предвиђене посебним прописима могу да се пропишу посебни рокови смештаја.

Приликом уноса робе у слободну зону ради обављања делатности и изградње објеката у зони не врши се обрачун и наплата царине и других увозних дажбина.

У слободну зону може се унети и смештати страна роба и домаћа роба.

Унос и смештај стране робе у слободну зону
ТР, ТИР Карнет, Ц7

Страна роба намењена уносу у слободну зону ставља се у поступак транзита у отпремној царинарници на основу ЈЦИ за транзитни поступак или карнета ТИР, када се роба превози уз примену те исправе, или карнета АТА, када се исти користи као исправа у поступку транзита. Страна роба се уноси и смешта у слободну зону на основу царинске декларације која се користи за унос робе у слободну зону (Ц7), која се попуњава у складу са чл. 11., 12. и 13. Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку ("Службени гласник РС", број 29/10, 84/10, 100/10, 56/11 и 66/11).

У случају кад се уносом у слободну зону завршавају поступци активног оплемењивања или привременог увоза, у декларацију и у евиденцију робе обавезно морају бити унете и одговарајуће ознаке зависно од ситуације ("У-И роба", "Трговинске мере", "У-И роба/систем повраћаја" или "ПУ роба"), ради праћења кретања робе и евентуалне наплате царинског дуга, односно ради примене члана 156. Закона, којим су прописани услови и начин повраћаја или отпуста увозних дажбина. Ове забелешке се стављају због тога што стављањем у зону предметна роба није извезена из царинског подручја. Уколико се роба, која је била у поступку активног оплемењивања у систему одлагања или поступку привременог увоза унесе на преостало подручје Републике Србије, иста ће подлегати наплати царинског дуга и камата, обрачунатим како је предвиђено за припадајући поступак. Ако се на преостало подручје Републике Србије уноси роба која је била у поступку активног оплемењивања у систему повраћаја, плаћена царина се неће вратити, а уколико је повраћај обављен, исти се мора наплатити у износу (вредности) повраћаја.

Напомињемо да се над робом која се допреми царинарници, која врши надзор над слободном зоном, може спровести привремени смештај док јој се не одреди царински дозвољено поступање или употреба, у складу са одребама чл. 75. до 78. Царинског закона. Поступак привременог смештаја се може спровести без подношења сажете декларације, на основу транзитног документа по ком је роба упућена у слободну зону.

Унос и смештај домаће робе у слободну зону

Домаћа роба се уноси и смешта у слободну зону на основу:

1) фактуре, када се у слободну зону смешта домаћа роба коју корисник зоне купује на осталом делу царинског подручја Републике Србије од другог лица,
2) отпремнице, када корисник зоне смешта у слободну зону властиту робу са осталог дела царинског подручја Републике Србије,
3) царинске декларацијом за унос робе у слободну зону, ако се у зону уноси домаћа намењена извозу која смештајем у слободну зону испуњава услове предвиђене посебним прописима (роба за коју су прописани извозни подстицаји). Ова роба се мора, у складу са чланом 549. Уредбе, декларисати за извоз и извести у року од 3 месеца од дана уноса у слободну зону.

Домаћа роба из тачака 1) и 2) може се унети у слободну зону ради употребе у производним процесима, као и ради потрошње у зони (прехрамбени артикли, канцеларијски материјал и сл.).

Рачун, односно отпремница на основу којих се домаћа роба уноси у слободну зону подноси се у 2 примерка и мора да садржи све податке који су неопходни за евиденцију о роби у слободној зони. Надлежни царински службеник, на приложени документ, уписује датум уноса у слободну зону, што оверава својим потписом (уз навођење службене шифре) и службеним печатом. Након овере царински службеник један примерак исправе задржава за службену евиденцију и одлаже га у посебан регистратор према датуму овере, а други враћа декларанту, односно његовом заступнику. Ова овера служи пореском обвезниику као доказ да је роба унета у слободну зону.

Домаћа роба која није намењена производњи и потрошњи у зони може се складиштити у слободној зони само ако се тиме не отежава царински надзор над пословањем у слободној зони и ако је то одобрено решењем о одобравању евиденције о роби.

2. ПОСТУПАК ПРОИЗВОДЊЕ У ЗОНИ

По Поступаку активног оплемењивања у слободној зони

Ц 7, Ц 5, Ц 3

Корисник зоне који намерава да обавља активно оплемењивање у слободној зони у систему одлагања (или организује извођење активног оплемењивања), мора претходно, пре отпочињања производних радњи, од надлежног царинског органа добити одобрење за активно оплемењивање.

Поступак активног оплемењивања у слободној зони у свему се једнако одвија као да се спроводи у другом делу царинског подручја Републике Србије.

Поступак активног оплемењивања у слободној зони може почети тако што се роба декларише на основу књиговодствених исправа (евиденција корисника зоне). То значи да после доношења одобрења за поступак активног оплемењивања није потребно подносити декларацију (Ц5) за тај поступак, већ се за праћење овог поступка користи одобрена евиденција корисника зоне. Број одобрења се уноси у поменуту евиденцију као и у Ц7 по којој се роба уноси у слободну зону.

Царински орган неће одобрити коришћење наведеног поједностављења ако корисник зоне не пружи потребне гаранције за правилно спровођење поступака.

Царински орган може одбити издавање одобрења и лицима, која обављају производне операције у оквиру поступка активног оплемењивања или прераде под царинском контролом само повремено.

Изузетно, корисник може тражити да се примени уобичајени поступак за почетак поступка активног оплемењивања.

Без обзира да ли се роба ставља у поступак активног оплемењивања на основу књиговодствене исправе или у редовном поступку, пре отпочињања овог поступка треба прибавити одобрење надлежне царинарнице.

Корисник зоне обавезан је да води евиденцију о поступку активног оплемењивања. Царински орган може одобрити да се за потребе евиденције користи постојеће књиговодство корисника одобрења, ако садржи све потребне податке.

Ова евиденција треба да садржи следеће податке и омогући надзор над поступком:

- податке из декларација којима се роба ставља у царински поступак,
- податке из декларација којима се роби одређује царински дозвољено поступање или употреба ради завршетка поступка,
- датум и одговарајуће податке о другим царинским исправама и свим другим исправама које се односе на почетак и завршетак поступка,
- врсту производних радњи, врсту руковања или привремене употребе,
- норматив употребе или, по потреби, методу за његов обрачун,
- податке који омогућавају праћење робе, укључујући место где се налази и податке о било којем премештању,
- трговачки или технички опис потребан за утврђивање истоветности робе и
- податке који омогућавају праћење кретања у поступку активног оплемењивања који се спроводи уз употребу истоврсне робе.

Царински орган може да одобри да се неки од ових података не евидентирају, ако то нема штетан утицај за спровођење контроле или надзора поступака за робу која се прерађује или употребљава.

Евиденција мора да садржи и податке о одобрењу.

Када се у поступак активног оплемењивања ставља роба која се већ налази у слободној зони и за коју се води евиденција која је предвиђена за слободне зоне, та евиденција ће се сматрати одговарајућом уколико садржи све податке потребне за поступак активног оплемењивања, као и уколико омогућује царинарници спровођење мера надзора над тим целокупним поступком.

У одобрену евиденцију робе у слободној зони, потребно је уписати напомену да је роба због почетка поступка активног оплемењивања уписана у одговарајућу евиденцију тог поступка.

У складу са чланом 556. Уредбе поступак активног оплемењивања завршава се уписом те робе у евиденцију о роби у слободној зони у коју је потребно унети напомену **„У-И роба“**, као и **„Трговинске мере“** ако роба подлеже и примени посебних мера трговинске политике.

Упис у евиденцију поступка активног оплемењивања мора омогућити царинском органу да у свако доба провери тачно стање робе или производа, за коју је у слободној зони започет тај поступак.

Обављање дела производних радњи изван зоне

Ц 7, Ц 5, Ц 3

Ако ће корисник зоне део производних радњи у оквиру поступка активног оплемењивања обављати унутар слободне зоне, а део у другом делу царинског подручја Републике Србије или у другој слободној зони, у том случају потребно је поднети захтев и донети одобрење за целокупан поступак активног оплемењивања. Ово одобрење мора да садржи све производне радње потребне за израду добијених производа у зони и на другом делу царинског подручја, као и податке о корисницима (предузећима) који ће изводити поједине фазе поступка. У овом случају, одобрењем за активно оплемењивање треба бити одређена обавеза корисника зоне, као носиоца тог одобрења, да води евиденцију о кретању те робе, што укључује и евидентирање преноса робе између корисника у оквиру једног одобрења, на начин који омогућава надзор и праћење привременог изношења из слободне зоне и враћања робе у слободну зону.

Корисник зоне је дужан да положи инструмент обезбеђења којим се обезбеђује царински дуг који би могао настати приликом привременог изношења стране робе из слободне зоне.

По добијању одобрења за поступак активног оплемењивања, приликом изношења робе из слободне зоне на други део царинског подручја, корисник надлежном царинском органу подноси захтев за привремено изношење робе из слободне зоне ради обављања појединих фаза производње. По добијању одобрења за привремено изношење, корисник слободне зоне привремено износи робу Декларацијом за привремено изношење робе из слободне зоне (Прилог 5) која се подноси у два примерка од којих се један враћа кориснику, а други задржава надлежни царински орган који о привременом изношењу робе води посебну евиденцију у Контролнику робе која се привремено износи из слободне зоне (Прилог 6). Приликом враћања, односно поновног уноса добијених производа у слободну зону, уз фактуру, односно други комерцијални документ, подноси се оверени примерак Декларације за привремено изношење робе из слободне зоне који је пратио робу приликом изношења. Уносом добијених производа у зону потребно је раздужити евиденцију о привременом изношењу из слободне зоне.

До израде одговарајућег програма у ИСЦС-у надлежна царинска испостава ће ручно водити и обрађивати поменути контролник и декларацију.

Корисник слободне зоне може из оправданих разлога сукцесивно враћати у слободну зону дорађене производе на основу фактуре или друге комерцијалне исправе испостављене од предузећа које је вршило дораду ван слободне зоне. У том случају се на свакој фактури или другој комерцијалној исправи којом се роба враћа у слободну зону уноси број Декларације за привремено изношење робе из слободне зоне на основу које је роба привремено изнета из слободне зоне. Корисници слободне зоне су дужни да воде евиденцију о сукцесивном враћању привремено изнесене робе. Код последњег у низу сукцесивног враћања корисник је дужан да уз фактуру, односно комерцијалну исправу приложи и оверену копију обрасца Декларације за привремено изношење робе из слободне зоне и спецификацију робе која је сукцесивно враћана по том обрасцу декларације ради целовитог салдирања привременог изношења и враћања робе, односно раздужења предметног обрасца декларације у Контролнику робе која се привремено износи из слободне зоне.

У случају кад корисник зоне привремено износи робу из зоне на други део територије Републике Србије ради испитивања, атестирања и маркентишког презентирања поступиће се

на објашњени начин за случај кад се из слободне зоне на други део територије Републике Србије износи роба ради обављања дела производних радњи.

3. ИЗНОШЕЊЕ РОБЕ ИЗ СЛОБОДНЕ ЗОНЕ
Ц 1, Ц 3, ТР

Корисник зоне је дужан, без одлагања, податке о роби коју износи из слободне зоне, односно из простора где обавља делатност везану за ту робу, унети у одобрену евиденцију.

Роба која напушта слободну зону може да буде:

1) извезена или поново извезена из царинског подручја Републике Србије, или
2) унета у други део царинског подручја Републике Србије.

У обе ситуације подноси се царинска декларација за одређени царински поступак.

Ако се роба износи из слободне зоне ради извоза или поновног извоза, подноси се:

а) извозна царинска декларација Ц1, када се извози домаћа роба из слободне зоне,

б) извозна декларација Ц3, ако се поновно извози роба којом се раздужује одговарајући царински поступак са економским дејством обављен у слободној зони,

в) извозна декларација Ц3, када се поновно извози или извози роба која је била стављена у одговарајући царински поступак с економским дејством који је обављен у другом делу царинског подручја Републике Србије, а која је након тог поступка, ради њеног накнадног поновног извоза или извоза, била смештена у слободној зони. Декларација за поновни извоз се подноси и у ситуацији ако домаћи корисник зоне извози страну робу која је била смештена у слободној зони (поступак реекспорта).

г) транзитна (ТР) декларација ако страни корисник зоне страну робу, која није била стављена у неки од царинских поступака, износи из слободне зоне ради износа исте из царинског подручја Републике Србије.

Када роба напушта царинско подручје Републике Србије из слободне зоне, царински орган контролише примену одредаба које се односе на извоз, пасивно оплемењивање, поновни извоз, поступке с одлагањем или поступак унутрашњег транзита, као и примену одредаба које се односе на робу која напушта царинско подручје Републике Србије.

Страна роба која је унета из слободне зоне у други део царинског подручја Републике Србије може се, уз подношење прописане декларације:

а) ставити у слободан промет,

б) ставити у поступак активног оплемењивања,

в) ставити у поступак прераде под царинском контролом,

г) ставити у поступак привременог увоза,

д) ставити у поступак царинског складиштења,

ђ) ставити у поступак транзита,

е) уступити у корист државе,

ж) уништити под царинским надзором.

Ако се из слободне зоне на други део царинског подручја износи домаћа роба која је била смештена у слободну зону подноси се фактура (ако корисник зоне продаје робу купцу

на преосталом подручју Републике Србије), односно отпремница (уколико се износи властита роба) и иста се евидентира, као поврат домаће робе.

У случају ако се из слободне зоне у други део царинског подручја износи домаћа роба која је била намењена извозу, а где поступак извоза није извршен, потребно је поништити извозну декларацију (уколико је била поднета), као и све финансијске и друге погодности које је корисник слободне зоне добио смештајем те робе у слободну зону. Уколико извозна декларације није била поднета потребно је раздужити декларацију (Ц7) по којој је извршен унос ове робе у слободну зону.

Изношење робе из слободне зоне ради упућивања у другу зону или другу унутрашњу царинску испоставу

Страна роба смештена у слободну зону може се:

а) упутити у другу слободну зону, у ком случају се роба упућује и смешта у другу слободну зону транзитном декларацијом, или

б) упутити, по транзитној царинској декларацији, надлежној царинској испостави ради спровођења одговарајућег царинског поступка у који се роба намерава ставити. У царинској испостави којој је роба упућена подноси се декларација за захтевани царински поступака, уз примену прописа за односни поступак.

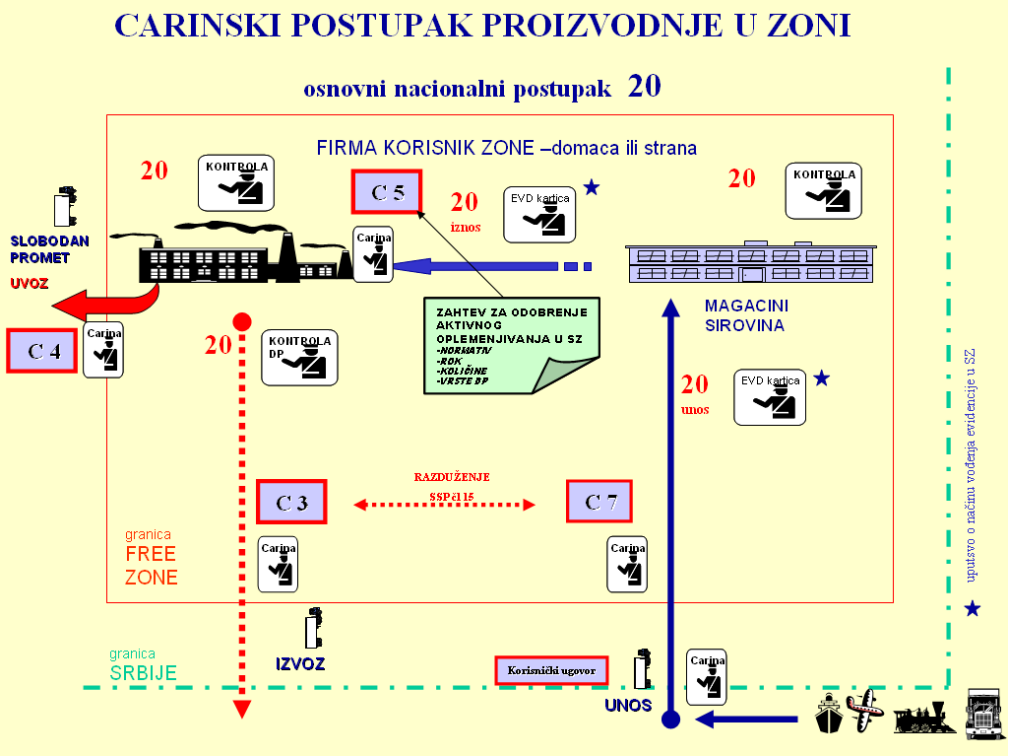
CARINSKI POSTUPAK PROIZVODNJE U ZONI
osnovni nacionalni postupak 20
FIRMA KORISNIK ZONE –domaca ili strana
20
KONTROLA
C 5
20
iznos
EVD kartica
20
KONTROLA
SLOBODAN PROMET
UVOZ
Carina
ZAHTEV ZA ODOBRENJE AKTIVNOG OPLEMENJIVANJA U SZ
-NORMATIV
-ROK
-KOLIČINE
-VRSTE BP
MAGACINI SIROVINA
C 4
Carina
20
KONTROLA DP
20
unos
EVD kartica
RAZDUŽENJE
SSP čl 15
C 3
C 7
granica
FREE ZONE
Carina
Carina
uputstvo o načinu vođenja evidencije u SZ
granica
SRBIJE
IZVOZ
Korisnički ugovor
UNOS
Carina